

מכתב

שינוי הדף היומי בדון קצרה

לע"נ מרת חיה שרה קולדצקי

בת ר' שלום ידידיה ע"ה

העזרה והנצחות ט"ל 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 281 פרשת אחמ"ק תשפ"ה

שבועות ג-ט

דף יב שהרי קטורת אינה בת ריעה ואין לומר שזה החכמים של פרה כי יש לחלק שפרה דמיה קריש, ואין לומר שזה רבנן שאמרו לר"ש במשנתנו שמי אמר שזה ר' יהודה אלא הוא אומר שלשיטתו שלב ב"ר מתנה לכן יקרבו אך לר"ש אין לב ב"ר מתנה ומדוע יקרב, אך ניתן לומר שזה ר"מ והוא אמר לר"ש לשיטתי שכל השעריהם כפרתם שזה לכן יקרבו אך לשיטתך מדוע יקרב, ויש לומר שר' יוחנן למד מקבלה שלר"ש לא נפדים תמימים ולהכמים נפדים ולר"ש שכל ב"ר מתנה אמר ר' יצחק בשם ר' יוחנן שמביאים אותם לקין המזבח שכשהמזבח בטל מקריבים אותם עליו, ור' שמואל בר יצחק אומר שר"ש מודה בשערי חטאת שלא מקריבים בגופם אלא בדמיהם ויש לומר שמה שהיה עולה קרב עולה אך מה שהיה חטאת ועכשיו בא לעולה גזורים בו לפני כפרה משום לאחר כפרה, ואביי מוכיח ממה ששנינו שפר ושעיר יוה"כ שאבדו והפריש אחרים תחתיהם וכן שעירי ע"ז שאבדו והפריש אחרים תחתיהם לר' יהודה כולם ימותו ולר"א ור"ש ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיהם לנדרבא שחטאת ציבור לא מתה ולא אומרים שיערב אותם לעולה אלא שגזורים אחר כפרה משום לפני כפרה, ורבא מוכיח ממה ששנינו בשעיר יוה"כ שאחד מת והביאו אחר להגילה השני ירעה עד שיסתאב וימכרו ודמיו יפלו לנדרבא ולא אומרים שהוא עצמו יקרב לעולה אלא שגזורים אחר כפרה משום לפני כפרה, ורבנן מוכיח ממה ששנינו באשם שמתו לא כיפרו בעליו ירעה עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיו לנדרבא ולר"א ימותו ולר' יהושע יביא דמיו עולה ולא אומרים שיקרב הוא עצמו לעולה אלא שגזורים אחר כפרה משום לפני כפרה, וכן שנינו: מה מביאים ממותרות **עמוד ב** קין כמו בנות שוה למזבח, ויש להקשות הרי נאמר כי כל שאור וכל דבש לא תקריבו אלא פירש רב חנינא כמו בנות שוה לאדם.

ר"ז בר רב חסדא אומר שלא מקריבים בעולה העוף ורבא אומר שזה בדיו וזה לא יתכן שאני אומרים בשם ר' שיימי מנהרעדא שמותרות וחולכות לנדרבא ציבור ואין עולת עוף בציבור, ושבא סוכר בזה כר' יוחנן שרבי יהודה אומר בשם שמואל שבעבור ציבור הסכין מושכתן למה שהן, וכן יש להוכיח מהמשנה שר"ש מודה בשעיר שלא קרב בגלל יקרב בר"ח ואם לא קרב בר"ח יקרב ביוה"כ ואם לא קרב ביוה"כ יקרב בגלל ואם לא קרב בגלל זה יקרב בגלל אחר שמחילתו לא בא אלא לכפר על מזבח החיצון שעיר הנעשה בפנים מכפר על זדון טומאת מקדש וקדשיו, ולומדים את זה בברייתא מהפסוק **וכפר על הקודש מטומאות בני ישראל ומפשעיהם** ופסעים הכוונה למדרית וכמו שכתוב **מלך מואב פשע בי וכן כתוב אז תפשע לבנה בעת ההיא**, חטאות הכוונה לשגגות כמו שכתוב **נפש כי חטאת בשגגה**.

על שאר עבירות קלות וחמורות הודע ולא הודע הזדונות והשגגות שעיר המשתלח מכפר, יש להקשות שכאורה קלות הכוונה עשה ולא תעשה חמורות הכוונה כריתות ומיתות ב"ד הודע הכוונה מיד לא הודע הכוונה שוגג, ומבאר רב יהודה שעל שאר עבירות שבתורה בין קלות בין חמורות בין שעשען בשוגג בין שעשען במזיד בין נזיר לו ספקין בין לא נזיר לו ספקין, והקלות זה עשה ולא תעשה והחמורות הם כריתות ומיתות ב"ד, ויש להקשות אם מדובר בעשה שלא עשה תשובה הוא לא יכול להביא קרבן שהרי כתוב **זבח רשעים תועבה**, ואם עשה תשובה זה מתכפר לו כל יום שהרי שנינו שאם עבר על עשה ועשה תשובה לא זו משם עד שמוחלים לו

דף יג מבאר ר' זיידא שמדובר כשעדיין הוא עומד ומדרו וכרבי שאומר שיוה"כ מכפר על כל עבירות שבתורה בין עשה תשובה בין שלא עשה תשובה חוץ מפורק עול ומגלות פנים בתורה ומיפר בריית בשם שאם עשה תשובה יוה"כ מכפר עליו ואם לא עשה תשובה אין יוה"כ מכפר, ורבי למד מהפסוק **כי דבר ה' בזה** זה הפורק עול והמגלה פנים בתורה **את מצותו הפר** זה המפר בריית בכשר **הכרת הכרת** לפני יוה"כ תכונת אף לאחר יוה"כ, ואין לומר שגם בעשה תשובה כי כתוב **עונה בה** שרק בזמן שיוה"כ בה, וחכמים למדו **מהכרת תכרת** הכרת בעוה"ז תכרת לעוה"ב **ועוונה בה** מלמד שאם עשה תשובה ומת המיתה ממקרה, אך קשה שלא יתכן להעמיד את משנתנו כרבי שהרי הסיפא היא כר' יהודה ששנינו אחד וישראל אחד כהנים ואחד כהן משה ור' יהודה הוא הסוכר כר' יוה"כ הרישא גם כר' יהודה, ורב יוסף מבאר שהמשנה היא כדעת רב יהודה סוכר כר' יהודה לענין כפרת שעיר המשתלח, ואביי שאל האם רב יוסף אמר בדוקא שרבי סוכר כר' יהודה אך ר' יהודה לא סוכר ברישא כרבי, או שרב סוכר בסיפא כר' יהודה ר' יהודה יסבור כמותו ברישא או רב יוסף אמר כך דרך ארץ שהחלמין למד כרבי אמר לו רב יוסף שאמרתי בדוקא שרבי סוכר כר' יהודה אך ר' יהודה לא סוכר כרבי ששנינו בברייתא שאין לומר שיוה"כ מכפר גם על שאינם שבים ולומדים מחטאת ואשם שמכפרים יוה"כ מכפר וכמו שחטאת ואשם מכפרים רק על השבים כן יוה"כ מכפר רק על השבים אך ניתן לפרוק שחטאת ואשם לא מכפרים על מזיד כשגג וא"כ נאמר שיוה"כ שמכפר על מזיד כשגג הוא יכפר גם על שאינם שבים, אלא יש ללמוד ממה שכתוב **אך בעשור לחודש השביעי** אך חילק שהוא מכפר רק על השבים, וסתם ברייתא שכל ספא זה ר' יהודה, אך יש להקשות מברייתא אחרת בספא שאין לומר שיוה"כ יכפר רק על המתענה בו וקראו מקרא קודש ולא עשה בו מלאכה ואם לא התענה ולא קראו מקרא קודש ועשה בו מלאכה הוא לא יכפר, קמ"ל יום כיפורים הוא מכל מקום, אמר אביי שהברייתא הזו היא כרבי ורבא אומר שגם בברייתא שמכפר רק על השבים היא כרבי והוא מודה שיוה"כ לא מכפר על כרת שעבר עליו בו ביום שאין לא כן לא יהיה שייך כרת ביוה"כ עצמו כי זה כבר מתכפר לו בעצם היום, אך יש לדחות שיתכן להעמיד שעבר על יוה"כ בלילה ומת שהיום לא כיפר לו, **עמוד ב** אלא יש לומר שלרבי כרת של היום לא מתכפר לו, אך יש לדחות שניתן להעמיד כשאכל אומצא ונחנק ומת מיד או כשאכל סמוך לשקיעת החמה שלא היה זמן בעיצומו של היום לכפר עליו.

יש להקשות ששנינו במשנה לגבי שעיר המשתלח אחד וישראלים אחד כהנים ואחד כהן משה ואי"ח אומרת המשנה מה בין ישראל לכהנים ולכהן משה, ומבאר רב יהודה שכונת המשנה שבין ישראל בין כהנים ובין כהן משה מתכפרים בשעיר המשתלח בשאר עבירות, אך יש חילוק ביניהם לגבי חטאות מקדש וקדשיו והפר מכפר על הכהנים על טומאת מקדש וקדשיו זה כדעת ר' יהודה שדרש בפסוק **וכפר את מקדש הקודש** זה לפני ולפנים, **את אהל מועד** זה היכל, **מזבח** כמשמעו, **יכפר** אלו עזרות, **כהנים** כמשמעו, **עם הקהל** אלו ישראל, **יכפר** אלו הלויים, וכולם שוים שהם מתכפרים בשעיר המשתלח בשאר עבירות, ור"ש אומר שכמו שדם שעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל בטומאת מקדש וקדשיו כך דם הפר מכפר על הכהנים בטומאת מקדש וקדשיו וכמו שידוע שעיר המשתלח מכפר על ישראל בשאר עבירות כך וידוע הפר מכפר על הכהנים בשאר עבירות, ויש להקשות שלר"ש אם לא הושוו בכפרה בשאר עבירות במה הושוו ישראל לכהנים, יש לומר שהם שוים שהם בני כפרה אך כל אחד מתכפר בשלל, וטעמו של ר"ש שלומדים מהפסוק **ולקח את שני השעירים** שהוקש שעיר המשתלח לשעיר שנעשה בפנים שאינו מכפר על הכהנים בטומאת מקדש וקדשיו שהרי כתוב

דף י שעירי הרגלים הוקשו לשעירי ר"ח שהם מכפרים בדבר של קודש, ואין לומר שהם יכפרו על של ר"ח שהרי למדנו **מאותה נושא עוון** ולא אחרת נושא עוון, ואין לומר שהם יכפרו על של יוה"כ שהרי כתוב **אחת בשנה** שכתפרה זו תהיה אחת בשנה, ואין לומר שיכפרו על מה שיש בו ידיעה בתחילה ובסוף שהרי הוא בר קרבן ואם יש ידיעה בתחילה ולא בסוף על זה שעיר פנימי ויוה"כ תולים, ועל דבר שאין בו ידיעה בתחילה ויש בו ידיעה בסוף שעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפרים א"כ של ר"ח מכפר על דבר שאין בו ידיעה לא בתחילה ולא בסוף.

ר' חמא בר חנינא אומר שטעמו של ר"מ שכל השעירים כפרתם שזה שכתוב ושעיר שהוקשו כל השעירים זה לזה כי הוא מוסיף על ענין ראשון ובתחילה הבינו שאת כל אחד לומדים מהקודם לו, אך קשה שר' יוחנן אמר שבכל התורה כולה לומדים למד מהלמד מלבד קדשים שלא לומדים למד מלמד, ויש לומר שאת כולם לומדים מהשעיר הראשון, אך זה מובן במה שכתוב **ושעיר**, וקשה שבכעצרת ויוה"כ לא כתוב **ושעיר**, ור' יונה מבאר שכתוב **אלה תעשו לה' במועדיכם** הוקשו כל המועדים זה לזה.

יש להקשות הרי ראש חודש אינו מועד, ויש לבאר כדברי אביי שחדש תמוז בשנה ששלחו את המרגלים היה מלא ועל זה נאמר **קרא עלי מועד לשבור בחור**.

ר' יוחנן אומר שר"מ מודה בשעיר שנעשה בפנים שהוא לא מכפר את כפרת כולם שכתוב **אחת** שהוא מכפר רק כפרה אחת וכולם לא מכפרים את כפרתו שכתוב **אחת בשנה** שכתפרה זו תהיה אחת בשנה וכן שנינו שלר"מ על מה שאין ידיעה בתחילה ולא בסוף, וכן על מה שאין ידיעה בתחילה ויש בסוף וטהור שאכל את הטמא שעירי רגלים ור"ח ושעיר הנעשה ביוה"כ בחוץ מכפרים והוא שייך את שעיר הנעשה בפנים וכן את כפרתו.

לר"ש שעיר ר"ח מכפר על טהור שאכל טמא ויש לדקדק שאמנם שעיר ר"ח לא מכפר על של רגלים שכתוב **עוון** עון אחד הוא נושא ולא נושא שני עונות אך מדוע של רגלים לא מכפר על של ר"ח, יש לומר שכתוב **אחת** **נחן** **לשאת את עוון העדה** ולא אחר נושא עוון, וכן מה שרגלים לא מכפר על יוה"כ שכתוב **אחת בשנה** שכתפרה זו היא אחת בשנה אך מדוע של יוה"כ לא מכפר על של רגלים, יש לומר שכתוב אחת שהוא מכפר כפרה אחת ולא שתי כפרות, אך קשה שזאת נאמר על שעיר הנעשה בפנים ויש לומר שכתוב מלבד חטאת הכיפורים **עמוד ב** והוקש חיצון לפנימי.

ע"ש בן יהודה אומר בשם ר"ש שר"ח מכפר קצת וכן שעירי רגלים יותר ויוה"כ מכפר על הכל, וקשה שאמנם של ר"ח לא מכפר על של רגלים שכתוב **עון** עון אחד הוא נושא ולא שתיים, א"כ של רגלים לא יכפרו על של ר"ח שכתוב **אחת** אותה נושא עוון ולא אחר, יש לומר שהוא לא סוכר לדרוש אותה, אך קשה שאמנם של רגלים לא מכפר על של יוה"כ כי כתוב **אחת בשנה** שכתפרה זו היא אחת בשנה אך לפ"ז נאמר ששלי יוה"כ לא יכפר על של רגלים שכתוב **אחת** שהוא מכפר כפרה אחת, יש לומר שהוא לא דרש אחת ולכאורה הסיבה היא כי אחת כתוב בשעיר הנעשה בפנים אך לפ"ז נאמר ששל רגלים יכפר על של שעיר חיצון של יוה"כ כי אחת נאמר רק בשעיר הנעשה בפנים, ויש לומר שבאמת הוא דרש אחת אלא הוא למד מהפסוק **וכפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה** שרק קרנותיו של מזבח פנימי מכפר כפרה אחת ולא שתיים אך של חיצון מכפר שתי כפרות.

עולא אומר בשם ר' יוחנן שחידים שהציבור לא צריך אותם ניתן לפדותם גם בתמותם, וכשרבה אמר שמעוה זו אמר לו ר' חסדא יח שומע לך ולר' יוחנן רבן וכן להיכן הלכה קדושתם, אמר לו רבה וכן אתה לא מודה לזה הרי שנינו שמותרת הקטורת היו מפרשים שכן לאומנים שחיללוה על מצות האומנים ונתנו אותה לאומנים בשכרם ואח"כ חזרו ולקחו אותה מהתורמה החדשה וקשה להיכן הלכה קדושתה, אמר רב חסדא שאין להוכיח קדושתו

דף יא שהרי היא קדושת דמים, אך קשה שדבר שהוא רק קדושת דמים לא יפסול בו טבול יום ובקטורת שנינו שאם נתן אותה במכתשת היא נפסלת בטבול יום, ואין לומר שקדושת דמים נפסל בטבול יום שהרי שנינו שמועלים במנחות משהוקדשו ואחרי שקדשו בכלי הוכשרו להפסל בטבול יום ובמחוסר כיפורים ובלבד ומשמע שחלי קדושת כלי אין בהם פסול, אך קשה שגם אם נאמר שקטורת יש בה קדושת הגוף אי"כ יהיה לה פסול לינה והרי שנינו שקומץ ולבונה וקטורת ומנחת כהנים ומנחת כהן משה ומנחת נסכים מועלים בהם אחר שהוקדשו ואם קדשו בכלי הוכשרו להפסל בלינה וטבול יום ובמחוסר כיפורים ובלבד ומשמע רק כשקדשו בכלי ולא בלי שקדשו בכלי, ויש לומר שאין לינה פוסלת בקטורת כי היא כצורתה כל השנה, אך עדיין קשה להיכן הלכה קדושתם ומיכא רבה שלב ב"ד מתנה לא הוצרכו והוצרכו ואם לא יכלו לדמים, והקשה אביי הרי רבא אמר ששקדשו וכו' לזמיו הוא קדוש קדושת הגוף וא"כ מה מועיל תנאי ב"ד, ויש לומר שרק באמר לדמי עולה קדוש קדושת הגוף אך אם אמר לדמי נסכים קדוש, ומקשה אביי ממה ששנינו שפר ושעיר של יוה"כ שאבדו והפריש אחרים תחתם **עמוד ב** וכן שעירי ע"ז שאבדו והפריש אחרים תחתם לר' יהודה כולם ימותו ור"א ור"ש אומרים שירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיהם לנדרבא שאין חטאת ציבור מיתה, וקשה שנאמר לב ב"ד מתנה, ויש לומר שאין להוכיח מאבדו כי אינם מצויים, ויש להקשות שפרה אדומה לא מצויה ובכ"ז שנינו שהיא נפדית על כל פסול שבה וכן אם מתה או נשחטה תפדה וכן אם מצא אדומה נאה ממנה תפדה אך אם שחטה על גבי מערכתה אין לה פדייה עולמית, ויש לומר שפרה היא קדושה בדק הבית, אך קשה מדוע תפדה אם מתה או נשחטה הרי צריך העמדה והערכה, ויש לומר שזה כדעת ר"ש שרק בקדשי מזבח צריך העמדה והערכה ובקדשי חוץ הבית לא צריך העמדה והערכה, אך קשה מדוע בסיפא בשחטה על גבי מערכתה אין לה פדייה לעולם הרי ר"ש אומר שפרה מטמאה

אשר לעם כך שעיר המשתלח לא מכפר על הכהנים בשאר עבירות, ור' יהודה סובר שהם הוקשו לענין זה שהם צריכים להיות שוים במראה ובקומה ובדמים, ולפי' הברייתא שלומדת מהפסוק **ושחט את שעיר החטאת אשר לעם** שהכהנים לא מתכפרים בו אלא בפרו של אהרן, ואין לומר שהם לא יתכפרו בשל אהרן שחייב כחוב **אשר לו** וא"כ לא יהיה להם כפרה, אלא יש ללמוד ממה שכתוב **יכפר על הכהנים** א"כ יש להם כפרה ועדיף לתכפר בשל אהרן כי הותר מכללו אצל ביתו ולא בשעיר שנעשה בפנים שלא הותר מכללו לגבי ביתו, ואם יש לו לפרוך על כך יש ללמוד מהפסוק **בית אהרן ברכו את ה'** בית הלו לברכ את ה' ראה' ה' ברכו את ה', ואמר ר' ירמיה שזה לא נדעת ר' יהודה כי לשיטתו יש לכהנים כפרה עם ישראל בשעיר המשתלח, ורבה אמר שזה נדעת ר' שאין לכהנים כפרה בשעיר המשתלח, ואביי סובר שניתן לומר שזה כר' יהודה וכוונת הברייתא שהינה אומרים שאין לכהנים כפרה בטומאת מקדש וקדשי ושכנתו יכפר על הכהנים א"כ יש להם כפרה בשאר עבירות וכמו שיש להם כפרה בשאר עבירות כך יתכפרו בטומאת מקדש וקדשי

דף י' ועדיף שיתכפרו בפרו של אהרן כי הותר מכללו אצל ביתו ולא בשעיר שנעשה בפנים ועל הותר מכללו אצל ביתו אחר הפרוך על כך יש ללמוד מהפסוק **בית אהרן ברכו את ה'**, ויש לפרש שהיה ניתן לפרוך שכתוב ביתו ויש להוכיח שכל הכהנים נקראים ביתו כמו שכתוב **בית אהרן ברכו את ה'**, אך יש להקשות שמהפסוק **אשר לעם** ולומדים שביבאו אותו משל העם, ויש לומר שאת זה ניתן ללמוד מהפסוק **ומאת ערת בני ישראל**, וכן יש להקשות על שם שלמדר **מאשר לו** כי לומדים מזה שהנכ"ג מביא משלו ולא משל ציבור ואין לומר שאמנם לא יביא משל ציבור שהרי אינם מתכפרים בו אך יביא משל הכהנים שהם מתכפרים בו ולומדים **מאשר לו** שרק משלו, ואין לומר שזה רק למתחילה ואם הבא משל הכהנים כשר כי כתוב שוב **אשר לו** ושנה עליו לכבד, ויש לומר שהיה קשה לתנא שכמו שהעם לא מתכפרים כי הם לא חסרו על הפר ממון א"כ גם הכהנים לא יתכפרו כי לא נחסר מהם ממון ולכן לומדת הברייתא שכולם נקראים ביתו.

לר"ש מובן מדוע כתוב שני וידוים ור' הפך אחד כנגד שעיר הנעשה בפנים ואחד כנגד שעיר שנעשה בחוץ ואחד כנגד שעיר המשתלח אך לר' יהודה קשה מדוע כתוב שני וידוים ור' הפך ומספיק וידוי אחד ודמו אחד לו ואחד לביתו, ויש לומר כדברי התנא שמעל ר' ישמעאל שמדת הדין נוהגת שעדיף שיבא וכאי' לכפר על החייבים ולא יבא חייב לכפר על החייבים

פרק ידיעות הטומאה

משנה ידיעות הטומאה שחש שהן ארבע ענין שנטמא וידע ואח"כ נעלם ממנו הטומאה אך הוא זוכר שהוא בקודש או שנעלם ממנו הקודש אך הוא זוכר את הטומאה או שנעלמו ממנו הקודש והטומאה ואחרי שהוא אכל את הקודש נזכר שנטמא חייב עולה ויורד, אם נטמא וידע ונעלמה ממנו הטומאה והוא זוכר שהוא במקדש או שנעלם ממנו הטומאה וידע שהוא טמא או שנעלם ממנו זה וזה והוא נכנס למקדש ולא ידע וידע רק משיצא הוא חייב עולה ויורד, וחייב בין שנכנס לעזרה בין שנכנס לתוספת העזרה כי מוסיפים על העיר והעזרות במלך ונביא ואורים ותומים וסנהדרין של שבעים ואחד ושתי תורות ושירי וב"ה הולכים אחריהם ושתי תורות אחריהם וכל ישראל אחריהם. **עמוד ב'** התורה הפנימית נאכלת והחיצונה נשרפת ומה שלא נעשה בכל ישרא' הנכנס לשם בטומאה אינו חייב על כך.

אם נטמא בעזרה ונעלמה ממנו טומאה וזכר את המקדש או שנעלם ממנו מקדש והוא זוכר את הטומאה או שנעלם ממנו זה וזה והוא השתחוה או ששהה בכדי השתחוה או שהלך בדרך יותר ארוכה אחרי שנודע לו שהוא טמא הוא חייב ואם הלך בדרך קצרה פטור, וזו מצות עשה שבמקדש שלא חייבים עליה, ובנדה זה שייך במקדש שהוא שמש עם טהורה ואמרה לו נטמאתי ופרש מיד הוא חייב כיון שביציאתו יש לו הנאה כביאתו, ור"א למד מהפסוק **והשרץ ונעלם ממנו** שחייב רק על הקול שרץ ולא על העלם מקדש, ור"ע למד מהפסוק **ונעלם ממנו והוא טמא** שחייב רק על העלם טומאה ולא על העלם מקדש, ור' ישמעאל למד ממה שכתוב **ונעלם** שתי פעמים לחייב על העלם טומאה ועל העלם מקדש. **גמרא** רב פפא הקשה לאבי מרדוך כתוב שחש שהן ארבע הרי זה שחש שהן שש, כי יש ידיעת טומאה תחילה וסוף, ידיעת הקודש תחילה וסוף ידיעת מקדש תחילה וסוף, אך לכאורה מדוע רב פפא הקשה שיש שש הרי יש שמונה שנמנה טומאה של קודש וטומאה של מקדש, אך יש לומר ששם טומאה אחת היא, ורב פפא מבאר שאמנם יש שמונה אך לא מנו את הארבע הראשונות שהם מביאים אותו לידי קרבן ומנו רק את ה' האחרונות שהם המביאים אותו לידי קרבן, ולחייב בחרת מנו את הידיעות הראשונות שאינם בכל התורה שלא צריך ידיעה תחילה ולא מנו את האחרונות שישנן בכל התורה.

רב פפא מסתפק במקדש שנעלמו ממנו הלכות טומאה ואין לומר שהספק הוא שהוא לא ידע אם שרץ טמא או צפרדע טמא כי תלמיד פשוט יכול ללמוד את זה בבית רבו אלא שהוא יודע ששרץ טמא אך אינו יודע אם מטמא בכעדרה או יותר מכך והספק הוא כיוון שהוא יודע שיש טומאת שרץ בעולם א"כ זה נחשב ידיעה, או שכיוון שהוא לא יודע שיש טומאה בשיעור הזה זה נקרא העלם, ונשאר בתיקו.

ר' ירמיה מסתפק בכל בכל שעלה לא"י ואינו יודע את מקום המקדש ולכאורה לר"ע שצריך ידיעה בתחילה ודאי אין לחייבו בהעלם מקדש, ולר' ישמעאל שחייב על העלם מקדש לא צריך ידיעה בתחילה, ויש לומר שהספק הוא לדעת רבי שמצריך ידיעה בתחילה והוא מחייב בהעלם מקדש וידיעת בית רבו נחשב ידיעה, והשאלה היא האם כיון שהוא יודע שיש מקדש בעולם זה נחשב ידיעה או שזה לא ידיעה כיון שאינו יודע את מקום המקדש, ונשאר בתיקו.

רב שמי בר חייה אומר שהמקור לכך שצריך את מה שהמשנה מונה לתוספת העזרה שכתוב בפסוק **ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו**

דף טו וכן תעשו לדורות, ורבה מקשה ששנינו שכל הכלים ששהה משה משיחתם מקדשתם ומכאן ואילך עבודתם מחנכתם, ולכאורה נאמר גם שם וכן תעשו לדורות, ויש לומר שלגבי משיחה יש פסוק **ומשחם ויקדש אותם** שרק אותם במשיחה ולא לדורות במשיחה ואין לומר שאותם במשיחה ולדורות או במשיחה או בעבודה, מבאר רב פפא שכתוב **אשר ישרתו בהם בקודש** שהתורה תולה את הכלים בשירות, ולפי' מה שכתוב **אותם** מלמד שלא נאמר שרק אותם במשיחה ולדורות במשיחה ובעבודה שהרי כתוב **וכן תעשו** ולכן כתוב אותם שרק אותם במשיחה ולא לדורות במשיחה.

שנו בברייתא על דברי המשנה שהיו שתי תורות שמדובר בלחם אך לא בבשרם והמקור לתורות אחר כך חסדא שולמדים מהפסוק **ואעמידה שתי תורות גדולות ותהלוכות לימין מעל החומה**, ויש לפרש גדולות ממין גדול שא"כ היה צריך לכתוב פרים אלא גדולות בנינים, והראיה היא שאין חשיבות כלפי שמיא שהיו שנינו שנאמר בעולת בהמה **אשר יניחו וכן** במנחה נאמר **אשר יניחו** ונחתו שלחן שאחד המרבה ואחד הממעט ובלבד שיכוון לבו לשמים אלא הכוונה גדולה שבתורה והיינו להם חמץ כמו ששנינו שתורה באה מחמש סאים ירושלמיות שהם שש מדבריות שהם שתי אפות ואיפה היא ג' סאים עשרים עשרון עשרה לחמץ ועשרה למצה, ובמצה יש ד' מינים חלות וריקנים ורבוכה.

רמי בר חמא אומר שהעזרה מתקדשת בשיירי מנחה ולומדים את זה מירושלים שדבר הנאכל בה מתקדש כך עזרה דבר הנאכל בה מתקדש, אך קשה וכו' לומר תודה לא נאכלים בעזרה, אלא יש ללמוד מירושלים שדבר שנאכל בה יוצא ממנה נפסל כל העזרה מתקדשת בדבר שנאכל בה וכשהוא יוצא ממנה הוא נפסל ואין לומר שכמו שכתובה מדובר בחמץ כך בעזרה מדובר בחמץ, שיש לדחות משנה אינה חמץ **עמוד**

ב ואין לומר שהוא מחמץ את השיריים ויקדש בהם שהרי כתוב **לא תאפה חמץ חלקו** ומבאר ר"ל שאף חלק מהם לא יאכל חמץ, אך לכאורה יש לומר שיכול לקדש בשתי הלחם בעצרת אך זה לא יתכן שאם נבנה ביהמ"ק מערב עצרת אי אפשר לקדש כי צריך קידוש בשעת בנין ואין לומר שיבנו ביו"ט ויקדשוהו ביו"ט כי בנין ביהמ"ק לא דוחה יו"ט, ואין לומר שישאירו את שתי הלחם למוצאי יו"ט ואז יבנו ויקדשו כי הוא נפסל בלילה, ואין לומר שיבנו מערב יו"ט וישאירו קצת שער שקדש היום יגמורו ויקדשוהו כי אין בנין ביהמ"ק בלילה שכתוב **וביום הקים את המשכן** ביום אתה מקימ' ולא בלילה ולכן לא ניתן להעמיד שמקדשים בשתי הלחם.

שנו בברייתא שמקדשים בשיר של תורה בכנורות ובנבלים ובצלצלים על כל פינה והנה ועל כל אכן גדולה שביירושלים, ואומר את הפסוק **איומך** אך יש **ידליתני** ואז הפרק של שיר של פגעים שכתוב **פיו מצידי אלף ורובה מיומין**, ויש קראיתני כי שיר של נגעים שכתוב ונגע לא יקרב באהלך, ומתחיל **מהפסוק יושב בסתר עליון בצל ש-ד-י יתלונן** עד הפסוק **כי אתה ה' מחסי עליך שמת מעונך**, ואומר את הפרק **בזמור לדת' בברחו מפני אבשלום בו ה' מה רבו צרי עד הפסוק לה' הישועה על עמך ברכתך** סלה ריב"ל היה אומר את הפסוקים הני"ל קודם שישן, ויש להקשות הרי ריב"ל אמר שאלו להתרפאות בדברי תורה, יש לומר שמותר כדי להגן ומה שהוא אסר זה רק על מכה, אך קשה שעל מכה זה לא רק אסור וזה יותר חמור ששנינו שהלוחש על המכה אין לו חלק לעוה"ב, ויש לומר כדברי ר' יוחנן שמדובר ברוקק שלא מזכירים שם שמים ע"י הרקיקה.

שנינו במשנה שב"ד הולכים והתודות אחריהם, יש להקשות שכתוב בפסוק **וילך אחריהם והשעיה וחצי שרי יהודה**, יש לומר שב"ד הולכים ושתי תורות מלכות וב"ד אחריהם ונחלקו ר' חייא ור"ש כך רבי און ה' הולכות זו אחת זו זו כנגד זו, ולדעת זהו מה שכתוב **הפנימית** הכוונה זו שקרובה לחומה ומי שאמר זו אחת זו הפנימית הכוונה לתורה שקרובה לב"ד, ויש להקשות ששנינו שפנימית נאכלת וחיצונה נשרפת וזה מובן למי שמפרש זו אחת זו ולכן הפנימית נאכלת כי החיצונה הלכה לקדשה וקדשה אותה אך למי"ד זו כנגד זו שניהם קדושים יחד, אך יש לדחות שזה קשה גם למי"ד זו אחת זו איך קדשה אחת מהם הרי כתוב שאם לא נעשית בכל אלו לא מתקדשת ואין למי"ד שמסתפק באחת מכל אלו אך שניהם מצוות שוה אלא מבאר ר' יוחנן

דף טז ששאלת נאכלת על פי נביא ואחת נשרפת על פי נביא.

רב הונא שנה שצריך לעשות בכל אלו ור"נ אומר שהמשנה שנתה באחת מכל אלו, ונחלקו שרב הונא סובר קדושה ראשונה שקידש יהושע קדשה לעתיד לבא ועזרא קידש בלי אורים ותומים שזה רק זכר, ור"נ סובר שמפיק באחת מכל אלו שקדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבא וא"כ עזרא קידש גם בלי אורים ותומים, ורבה מקשה ששנינו כי שלא נעשית בכל אלו, ויש לומר שיש לשנות באחת מכל אלו, ויש להוכיח ממה שאבא שאל אמר שהיו שני מפלסים בהר המשחה תחתונה ועליונה התחתונה התקדשה בכל אלו והעליונה לא התקדשה בכל אלו אלא בעולי גולה שלא היה מלך ואורים ותומים, התחתונה שקדושתה גמורה נכנסו אליה עמי הארץ ואכלו שם קדשים קלים ולא מעשר שני וחברים אכלו שם קדשים קלים ומעשר שני, והעליונה שקדושתה לא גמורה עמי הארץ אכלו שם קדשים קלים ולא מעשר שני וחברים לא אכלו שם קדשים קלים ולא מעשר שני ומה שלא קדושה שמוסיפים על העיר ועל העזרות רק במלך ונביא ואורים ותומים ובסנהדרין של ע"א ובב' תורות ובשיר, ולמה קדושה ולכאורה אכן לא קדשו אלא השאלה היא למה הכניסו כי היא היתה מקום גילוייה של ירושלים שהיא נוחה להכבש משם, ויש לומר שנחלקו בזה תנאים ששנינו ר"א אמר שמעתי שכשנבן בהיכל עשו קלעים להיכל ולעזרות אלא שבהיכל בנו מבחוץ ובעזרות בנו מבפנים, ור' יהושע אמר שמקריבים אף שאין בית ואוכלים קדשים קלים ומעשר שני אף שאין חומה מפני שקדושה ראשונה קדשה לשנתה לקדשה לעתיד לבא א"כ ישמעאל שר"א סב"ל שלא קדשה לעתיד לבא, ורבינא אמר לרב אבי שניתן לומר שלכו"ע קדושה ראשונה קדשה לעתיד לבא וכל אחד מהתנאים אמר מה שהוא שמע ומה שעשו קלעים לדעת ר"א הוא רק לצניעות בעלמא, אלא יש לומר שנחלקו תנאים בברייתא לגבי ערי חומה שר' ישמעאל אמר למה מנו חכמים את אלו שכשעלו בני הגולה מצאו את אלו וקדשוהו אך הראשונות בטלו משבטלה הארץ, א"כ הוא סבר שקדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבא, וישנה ברייתא שר' ישמעאל בן ר' יוסי אמר וכו' אלו בלבד היו הרי כתוב **שיש עיר כל חבל ארונם ממלכת עוג בבשן כל אלה ערים בצורות חומה גבוהה**, ומה שמנו חכמים את אלו שאותן מצאו בני הגולה וקדשוהו, ולכאורה לקמן אמרנו שאין צורך לקדשם אלא שמצאו את אלו ומנאום ולא רק אלו אלא כל מה שהיה להן מסורת מאבותיהן ואחרי מוקפת חומה מימות יהושע בן נון כל המצווה הללו נוהגים בה שקדושה ראשונה קדשה לשנתה ולעתיד לבא, ולכאורה יש סתירה בדעת ר' ישמעאל בן ר' יוסי ויש לומר שיש שני תנאים בדעתו, ועוד יש לומר שאחד מהם אמר ר"א בן ר' יוסי ששנינו בברייתא שר"א בן ר' יוסי דרש בפסוק **אשר לו חומה** אף אין לו עכשיו אין היה לו קודם לכן.

עמוד ב' המשנה אומרת שהנטמא בעזרה חייב ואמר ר"א שולומדים את זה מהפסוק **און משכן ה' טימא** ויש פסוק **את מקדש ה' טימא** אם אינו ענין לנטמא בחוץ ולומדים מזה לנטמא בפנים, ויש להקשות וכו' הפסוקים מיותרים ששנינו שר"א אמר מדוע נאמר מקדש ומשכן